

John Hron – Om mobbning, nazism och civilkurage

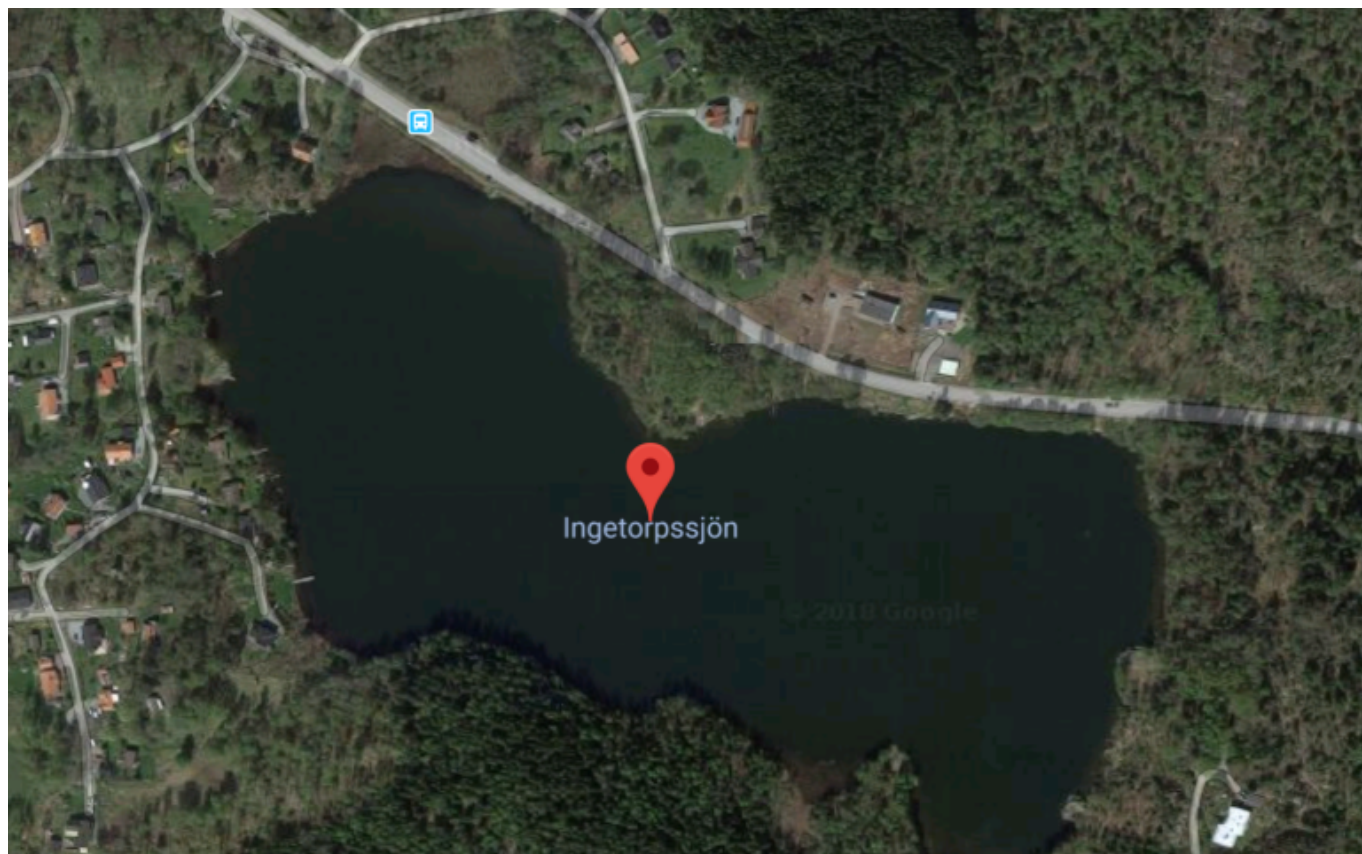
Friheter, rättigheter och skyldigheter i demokratiska samhällen. Dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter - Samhällskunskap, Årskurs 7-9

Syfte

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. /.../ Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. (Lgr22, kap 1)

Läraren reflekterar om sammanhanget

Riktigt bra dokumentärer är guld värda för en lärare. Välproducerade, gripande och personliga berättelser. Ljud är mycket bra, men kanske lite bortglömt i dessa tider då bilder och filmklipp sköljer över oss. I ett större arbete om **medier**, då vi berör bland annat *civilkurage*, *diskrimineringsgrunder*, lyssnar just nu min åtta på P3 Dokumentär om [John Hron](#). John var en 14-åring som blev mördad av nynazister. Vi lyssnar på historien om [John Hron](#), samtalar och skriver. Händelserna utspelade sig vid Ingetorpssjön utanför Kungälv. Jag börjar med att berätta var handlingen utspelar sig. Har eleverna själva tältat vid någon sjö?

Om föräldraskap, utanförskap och gemenskap

Vi lyssnar först på dokumentärens första del om [John Hron](#) (tid 2:45-25:05). Därefter får eleverna tänka på, samtala parvis och skriva i läslogg om följande frågor:

- Varför blev Peter skinhead egentligen?

- Vad hittade han och andra i musiken, konserterna och kläderna (bomberjackor och kängor)?
- Peter hittar andra likasinnade i "Brunbältet". Under 1900-talet fanns nazismen i vissa delar av Sverige. Främlingsfientligheten är stark på vissa platser i Sverige. Hur förklaras det?
- Hur viktig är uppväxten? Hur tror du att föräldrar påverkar sina barn? Vad beror det på?
- Hur mycket präglar din uppväxt dig, tror du? Tycker du som dina föräldrar (alltid)?
- Vid klockan 22 är pappan på väg till sjön, men han vänder. Varför gör han det? Hur tror du att han tänker om det idag?
- Ett av föräldraskapets stora dilemman: Lita på sitt barn eller kontrollera (=visa att man bryr sig). Hur tänker du om det?

Välj valfritt ämne/fråga som du antingen tycker lika eller olika som dina föräldrar. Skriv i läslogg under rubriken **Så tycker jag**

Brutal misshandel och civilkurage

Därefter lyssnar vi på mittendelen av dokumentären (tid 37:09-53:20). Elevenna tänker, samtalar och skriver i sin läslogg om frågorna nedan. Jag inleder med att berätta vad som kommer att hända:

Under misshandeln lyckades John ta sig loss och simmade ut till mitten av sjön. Nynazisterna tvingade Hrons kamrat Christian att ropa att om John inte kom tillbaka skulle de slå ihjäl honom. Hron simmade tillbaka. Väl där misshandlades han tills han blev medvetslös. De sparkade honom i huvudet i ungefär sju minuter. Efter misshandeln kastade nynazisterna Hron i sjön. Han levde när han blev nedkastad.

- En polis beskriver misshandeln som "kattens lek med råttan". Vad menar han?
- Varför gjorde de så, tror du? Känner du igen det fenomenet?
- Vad tror du att John tänkte när han simmade tillbaka? Gjorde han rätt eller fel?
- De ville att Hron skulle säga att han älskade nazister, vilket han vägrade. Gjorde han rätt eller fel?

Skriv i din läslogg under rubriken **Kattens lek med råttan** (fråga 1-2) och/eller **Civilkurage** (fråga 3-4)

Lgr22 Syfte

Flera delar i svenska, historia, samhällskunskap och religion berörs (det beror på hur läraren utformar undervisningen).

Centralt innehåll

Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreställningar och webbtexter. (svenska)

De båda världskrigen, deras orsaker och konsekvenser. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Förintelsen och Gulag. Människors motstånd mot förtryck. (historia)

Friheter, rättigheter och skyldigheter i demokratiska samhällen. Dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier. (samhällskunskap)

Vad religion och livsåskådning kan betyda för människors behov av mening, gemenskap, identitet och förståelse av omvärlden. (religion)

Betygskriterier

Flera delar berörs i SO-ämnena och svenska, till exempel (svenska):

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika

texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.